

Altinget

1. juni 2026

Indlæg fra Dansk banegods

Tema **"Er Danmarks transportinfrastruktur klar til krise"**

Hvordan vil Danmark fungere i såvel normaltid som krise- og krigstid?

Danmark er et gennemelektrificeret og -digitaliseret samfund, der alt overvejende fungerer problemfrit i normalsituationen, som vi kender den fra vores dagligdag, og som sikrer en effektiv samfundsstruktur.

Samtidig er det tydeligt, at Danmark er ved at opgradere både vejnet og jernbane i hele landet, så kapaciteter og sikkerhed modsvarer behovene i dagens moderne samfund.

Danmark er yderst velfungerende i den samfundsorden som vi har opbygget gennem de seneste 80 år, men vi skal som nation tage stilling til i hvilket omfang det danske samfund skal være funktionsdygtigt og dermed i hvilken grad driften skal kunne opretholdes i Danmark i krise og krigstider. Af debatter og tilgængelige informationer fremgår det imidlertid ikke, at Danmark er klar til den samfundsomstilling, der er nødvendig ved krigs- og krisesituationer.

Skal Danmark være klar, vil infrastrukturen skulle være en essentiel del af et totalforsvar, så samfundet kan være fungerende på et vist niveau, der imidlertid er ukendt i dag. Dertil kommer militære logistikopgaver, der yderligere løses uproblematisk i en krigssituation. Det er imidlertid ikke tydeligt for transportsektoren, hvordan Danmark vil prioritere infrastrukturen i en krise- eller krigssituation, da der ikke eksisterer en nødvendig åbenhed på strategisk niveau for at kunne skabe samfundssikre beredskaber. Der skal være en åbenhed for en dialog på strategisk niveau, der sikrer, at transportsektoren kan inddrages. Denne overordnede drøftelse, der kan skabe samspil og sikre videndeling mangler i Danmark.

Der eksisterer for Danmark ikke en strategi, der rummer en forberedelse af landet til en krise- eller krigssituation.

Yderligere har Danmark en særlig rolle som det land der binder Skandinavien sammen med det kontinentale Europa, og dermed har Danmark en pligt til at sikre sammenhænge mellem beredskaberne i de skandinaviske lande, så hele Skandinavien kan være beredt. Det er af debatter fremgået, at Norge, Sverige og Finland i væsentlig grad er forberedte på at kunne håndtere krise- og krigssituationer, mens vi i Danmark ikke råder over et beredskab på sammen niveau som vores nabolande i Skandinavien. Dog kan der konstateres tiltag, der på enkeltområder kan indikere begyndende militære samarbejder mellem de tre lande.

Der ses i Danmark dog sporadiske tiltag, der peger mod en opgradering af landet til at kunne håndtere krise- og krigssituationer. Staten har købt færgehavnene ved Storebælt og har tilsvarende sikret sig adgang til et minimum af dieseltrækraft på jernbanen, men der er ikke nogen synlighed omkring en samlet overordnet strategi.

Norge og Sverige er ved at opgradere jernbanenettet mod nord, så forsyningskorridorerne er klar i tilfælde af krise- eller krigstilstande, hvor de nordlige landsdele i Skandinavien vil være essentielle.

Danmark bør tilsvarende opprioritere arbejdet og snarest muligt sikre, at vi er på niveau med vores nordiske nabolande, så der i alle fire lande og hos befolkningerne eksisterer et samordnet beredskab. Yderligere skal der mellem landene være en fælles holdning og strategi med hensyn til den infrastruktur, der vil være tilgængelig og dennes funktionalitet i krise- og krigssituationer.

Danmarks infrastruktur skal være forberedt på krise- og krigssituationer og den infrastruktur, der er behov for, vil blive en del af den infrastruktur som vi har i normalsituationen. Det kræver imidlertid, at der gennem en dialog mellem transportsektoren og staten, skabes en sikkerhed for at alt kan fungere sammen. Såfremt forventningen eksempelvis er, at elektriciteten forsvinder i en krisesituation, skal der stå dieseltrækkraft klar til at kunne tage over for de ellokomotiver, der ikke kan køre. Banen skal kunne drives gennem kommunikation og med manglende ERTMS/ETCS, men hvordan sikres det? – Vi kan ikke lukke øjnene for at Danmark er digitaliseret, og det vil være en udfordring ved et digitalt eller fysisk angreb.

Der skal yderligere opbygges en fleksibilitet gennem en sambygning af infrastrukturerne, som muliggør en uhindre samfunktion mellem havne, jernbane og vejtransport. Vi skal derfor være bedre til multimodalitet, så infrastrukturen kan udnyttes i både normalsituationen, og i krise- og krigstilstande. Det vil til enhver tid bidrage med fleksibilitet og dermed muligheden for at udnytte den fleksibilitet som kombinationerne af transportformerne tilbyder.

Med henblik på hurtigt at nå et beredskabsniveau, der svarer til de øvrige lande i Skandinavien, skal der placeres en koordinerende rolle hos de rette styrelser. Det handler om hurtig strategisk opbygning, strategisk kommunikation samt forberedelse af aktører og befolkning gennem øvelser.